

ret Enkelte i en tidligere Periode, som have været vrangvillige med at afløse Tienden, og naar disse Tiendeyderes Tiendomme ere gaaede over i Andres Hænder, og disse ikke have turdet forlange disse Tiendecommissioner, da har det vistnok været, fordi Omkostningerne derved for den Enkelte ere altfor store; derfor er det Forslagets Hovedgode, at det gaaer ud paa at formindste disse Omkostninger. Naar der imidlertid ogsaa idag er fremført af den høitærede 5te Landssthingsmand for 1ste Kreds (Ørsted), at der kunde være Folk, som muligens ikke dyrkede deres Jord, saa at de vare frie for at svare Tiende, uagtet de paa ingen Maade kunne være tjente dermed, da maa jeg henstille, om man troer, at der virkelig skulde findes saagedtsom Noget af det Slags Jordbrugere her i Danmark. Efter min praktiske Erfaring stiller det sig saaledes, at det da skulde være Jordbrugere, som havde enkelte store Strækninger af Jord udlagte til Græsning; men jeg maa bemærke, at den til Græsning udlagte Jord ikke bestandigen vil give godt Græs; man maa af og til drive Jorden op, hvis man vil have kraftigt og sundt Græs, og man vil altsaa i saa Tilfælde ogsaa komme til at svare Tiende af denne Jord. Den samme ærede Landssthingsmand har henledet Opmærksomheden paa, at Staten muligens burde deeltage i disse Omkostninger, naar man nu gif ind paa en Evangslov. Jeg nægter ikke, at ved første Dietast Meget kunde synes at tale herfor, og jeg har ogsaa, da Sagen forrige Gang var for, indbragt et Forslag i denne Retning; men det var ikke saa heldigt at finde det ærede Things Samtykke, og jeg fandt mig selv foranlediget til at tage det forsaavidt tilbage, idet jeg blev oplyst om, at der derved vilde vantes en ikke ubetydelig Byrde over paa Statskassen, ligesom det ingenlunde var sagt, at det just var de fattigste Tiendeydere, som vare blevne tilbage. Nei, jeg blev endogsaa oplyst om, at der var et heelt Greystab, hvor der ikke var Tiendeaccord med Yderne, og at man nu skulde paatvinge Staten at bære Omkostningerne, for at et heelt Greystab kunde faae sin Tiende bestemt, vilde dog ikke være rigtigt. — Jeg skal slutte med det Haab, at det ærede Thing denne

Gang som forrige Gang vil slutte sig til Udvalgets Forslag, navnlig til §§ 1 og 2, som ogsaa til de øvrige, der efter min Formening med megen Styrke og Klarhed søge at klare et Forhold, som det vistnok er paa den høie Tid at see at faae ordnet.

Kierkegaard: Den Bending, Forhandlingerne om denne Sag idag have taget ved Tilbagetagelsen af en stor Deel af Forslaget, kom mig noget uventet og har berøvet mig Leiligheden til at omtale et Par Uttringer, der vare faldne i denne Anledning, hvad jeg nu ikke tør driste mig til, ligesom det maaskee ogsaa vil være det ærede Thing hjært at slippe for disse Bemærkninger. Men jeg skal dog tillade mig at sende et Suk efter, hvad jeg vilde have været saa fri at bemærke om den forunderlige Tale, der her gjentagende Gange er bleven hørt angaaende en „geistlig Synode“, medens det er vitterligt nok, at, hvad der har været paatænkt i den Retning, var i det Allers høieste, om jeg ellers saa maa kalde det, en Lagmandssynode. . . .

Formanden: Jeg maa tillade mig at gjøre den Bemærkning, at det rigtignok forekommer mig at ligge noget udenfor §§ 1 og 2, som for Diebliffet alene ere under Forhandling.

Kierkegaard: Ja, jeg har nu netop sagt, hvad jeg i denne Henseende havde ønsket at sige.

Formanden: Jeg skal tilføje, at, hvad den ærede Taler yttrede nu, kunde maaskee give Anledning til Modbemærkninger fra andre Sider, og man vilde saaledes let kunne komme ind paa en heel Discussion herom.

Kierkegaard: Naar jeg altsaa dernæst gaaer over til det, som nu foreligger, nemlig de 2 første Paragrapher i Endringsforslaget, tør jeg maaskee dog, — thi det skal virkelig give mig Anledning til at udtale Noget, der staar i bestemt Forbindelse med Sagen, — tyde hen til, hvad der baade er ytret i den foregaaende Debat, og vel desuden meget tidt er forekommet ved andre Leiligheder, Formeningen nemlig om, at det skulde være en særdeles Rimelighedsgrund for, at man i en Sag havde truffet det Rette, naar man, den angaaende, blev uenig med begge Parter, saa